

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 17.10.2008
KOM(2008) 642 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Regionerne i den yderste periferi: et aktiv for Europa

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Regionerne i den yderste periferi: et aktiv for Europa

1. INDLEDNING

Globalisering, klimaændringer, demografisk udvikling og migration, bæredygtig forvaltning af naturressourcer såsom marine ressourcer og landbrugsprodukter er blandt de udfordringer, som Europa som helhed står over for.

I erkendelse af regionerne i den yderste periferis sårbarhed og eksponering over for disse udfordringer og for at yde et bidrag til sine overvejelser om udviklingen af den europæiske strategi for disse regioner iværksatte Europa-Kommissionen i september 2007 et omfattende samråd¹ med EU-institutionerne, medlemsstaterne, regionerne, socioøkonomiske grupper, forskningscentre og universiteter og organiserede den 14. og 15. maj 2008 en interinstitutionel partnerskabskonference i Bruxelles.

De mange indkomne bidrag afspejler et klart ønske om yderligere at værdsætte og uddybe regionerne i den yderste periferis betydning for Den Europæiske Union (EU) og se opstå en ny strategi, der etablerer et paradigmeskift - at betragte regionerne i den yderste periferi som "regioner med muligheder" og udviklingspotentiale – samtidig med at der tages hensyn til deres særlige karakteristika.

Baseret på alle disse overvejelser søger denne meddelelse at:

- opfylde stats- og regeringschefernes anmodning til Kommissionen om at fremlægge resultaterne af den offentlige høring og forslag på dette område (konklusioner fra Det Europæiske Råd, december 2007, punkt 59).
- foreslå en ændret indfaldsvinkel i strategiudviklingen, som kan bane vejen for det nye paradigme og komme med anbefalinger til at sikre optimal brug af redskaber og muligheder, der er til rådighed i den aktuelle finansielle ramme (2007-2013).

2. UDVIKLINGEN AF EU'S STRATEGI FOR REGIONERNE I DEN YDERSTE PERIFERI

EU har siden 1999 anerkendt de geografiske og økonomiske realiteter i regionerne i den yderste periferi i forhold til andre europæiske regioner: afsides beliggenhed, status som øsamfund, deres lille areal, vanskelige topografiske og klimatiske forhold og økonomiske afhængighed i forhold til nogle få produkter (se artikel 299, stk. 2, i EF-traktaten). Disse realiteter virker hæmmende på deres bæredygtige og harmoniske udvikling, en hæmning, som EU, gennem forskellige programmer og aktiviteter, søger at minimere for at fremme økonomisk og social konvergens i disse regioner².

---

¹ Høring iværksat i sammenhæng med Kommissionens meddelelse "Strategien for regionerne i den yderste periferi: resultater og fremtidsudsigter" KOM(2007) 507 endelig.

² Siden den seneste udvidelse af EU hører regionerne i den yderste periferi som helhed ikke længere til gruppen af de fattigste regioner. Men sammenlignet med gennemsnittet i 2005 (EU-27 = 100) er

I 2004 fastlagde EU en strategi, der bygger på en integreret tilgang på tre områder: tilgængelighed og mindselse af virkningen af de andre begrænsninger, konkurrenceevne og regional integration. Denne fremgangsmåde er på grund af de permanente ulemper i disse regioner fortsat gyldige, men kræver en uddybning for at kunne imødekomme de nye udfordringer.

Kommissionen har ligeledes i september 2007³ erkendt behovet: "Bestræbelserne på at tilpasse de særlige fællesskabs- og støttopolitikker, hvor det er nødvendigt, skal derfor fortsættes". Under hensyntagen til de særlige forhold i disse regioner er der lige siden 2007 løbende vedtaget nye programmer og foranstaltninger for regionerne i den yderste periferi, som bør give dem mulighed for at opnå betydelige fremskridt under de tre søjler i strategien.

Forbedre tilgængeligheden

Operationelle programmer under Den Europæiske Udviklingsfond (EFRU) for perioden 2007-2013 fortsatte indsatsen for at reducere problemerne med tilgængelighed ved at investere i transportinfrastruktur og telekommunikation og støtte til driftsudgifter gennem nye særlige tildeling af kompensation for meromkostninger. Næsten 1 710 mio. EUR fra EFRU (eller 36 % af det samlede EFRU-budget afsat til regionerne i den yderste periferi) vil blive investeret for at forbedre adgangen til disse regioner.

Kommissionen godkendte også en støtteordning for fragt til de oversøiske områder (DOM)⁴, samt en social individuel støtteordning til lufttransport (Guyana⁵ og Madeira, som dem, der tidligere godkendtes til Guadeloupe, Martinique og Réunion).

Øge konkurrenceevnen

I overensstemmelse med de retningslinjer, der følger af gennemførelsen af Lissabon- og Göteborgstrategierne, har regionerne i den yderste periferi taget den udfordring op, som den økonomiske konkurrenceevne udgør i deres område ved for perioden 2007-2013 at definere en udviklingsstrategi med fokus på deres potentialer. I de operationelle programmer under EFRU og Den Europæiske Socialfond (ESF) har dette resulteret i en særlig høj koncentration af udgifter omkring Lissabontemaer samt et ønske om at udvikle regionale innovationsstrategier eller til at øge udvikling af menneskeligt potentiale inden for forskning og innovation.

Programmerne for udvikling af landdistrikter for perioden 2007-2013 styrker ligeledes regionerne i den yderste periferis konkurrenceevne, med særlig vægt på at opretholde produktiviteten i landbrugssektoren, støtte til sektorer under omstrukturering, uddannelse, udvikling af kvalitetsprodukter og bevarelsen af miljøet.

Guyana (BNP per capita 50,5), Réunion (BNP per capita 61,6), men også Azorerne (BNP per capita 66,7) og i mindre omfang Guadeloupe (BNP per capita 70,6) og Martinique (BNP per capita 75,6) stadig blandt de mindst velstående regioner i EU-27. De Kanariske Øer (BNP per capita 93,7) og Madeira (PIB per capita 94,9) er tættere på EU-gennemsnittet.

³ Meddelelse fra Kommissionen "Strategien for regionerne i den yderste periferi: resultater og fremtidsudsigter" KOM(2007) 507 endelig af 12. september 2007.

⁴ Statsstøttesag N 199/2007 om støtte til godstransport i de oversøiske departementer (DOM).

⁵ Statsstøttesag N 912/2006 om en social individuel støtteordning for den interne luftfart i Guyana og lufttransport i den selvstyrende region Madeira.

For landbrugets vedkommende bibeholder den foreslåede "sundhedstjek"-forordning⁶ undtagelser for regionerne i den yderste periferi i forbindelse med gennemførelsen af afkobling og graduering af direkte betalinger. Det giver også mulighed for overførsel af et beløb på 24,46 mio. EUR i direkte støtte til Posei-ordningen fra regnskabsåret 2010.

Hertil kommer, at Kommissionen som en del af reformen af den fælles markedsordning for vin tog hensyn til anmodninger fra regionerne i den yderste periferi om opretholdelsen af den nuværende omstrukturering af vinarealer, og undtagelse fra rydningsordningen. Hvad angår destillation og anvendelse af koncentreret druemost, vil status quo blive opretholdt med en ændring i Rådets forordning (EF) nr. 247/2006.

I fiskerisektoren hjælper Den Europæiske Fiskerifond (EFF) fiskersamfundene med at diversificere deres økonomier, forblive konkurrencedygtige på markedet for frisk fisk ved at udvikle produkter af høj værditilvækst og gennem akvakultur at øge forsyningsgraden for de lokale markeder.

Kommissionen fremlagde i oktober 2007 sin vision for en ny integreret havpolitik for Den Europæiske Union⁷, der, samtidig med at styrke synergi og sammenhæng mellem sektorpolitikkerne, har til formål at bedre at imødekomme behovene i regionerne i den yderste periferi.

Endelig, med hensyn til statsstøtte, har en række foranstaltninger til formål at fremme produktive investeringer, jobskabelse og erhvervsuddannelse under hensyntagen til de særlige ulemper i regionerne i den yderste periferi⁸. De forskellige særlige skatte- og toldordninger, der er godkendt til regionerne i den yderste periferi⁹, vil fortsætte med at yde støtte til konkurrenceevnen i økonomierne i disse regioner, især i forbindelse med visse sektorer eller typer af produkter.

Styrke den regionale integration

De territoriale samarbejdsprogrammer, der i 2007-2013 samfinansieres af EFRU, giver muligheder for udvikling af handlingsplanen for nabolandene bredt set. For eksempel afsætter programmet "Makaronesien"¹⁰ (MAC) næsten en tredjedel af sit EFRU-budget til at samarbejde med tredjelande. Parallelt hermed har Mauretanien, Senegal og Kap Verde, inden for rammerne af de nationale vejledende programmer under den 10. EUF, afsat økonomiske midler - eller kunnet gøre dette - til samarbejde med regionerne i den yderste periferi. Hertil

---

⁶ KOM(2008) 306 endelig af 20.5.2008.

⁷ Meddelelse fra Kommissionen "En integreret EU-havpolitik" KOM(2007) 575 endelig, blåbog, SEK(2007) 1278/2 handlingsplan.

⁸ F.eks. statsstøttesag NN 22/2008 om foranstaltninger til støtte under AIEM for De Kanariske Øer. Rådets beslutning 2008/417/EF af 3. juni 2008 om bemyndigelse af Portugal til at anvende en reduceret punktafgiftssats for lokalt produceret øl i den selvstyrende region Madeira. Statsstøttesag N421/2006, godkendelse af en støtteordning i form af en nedsat afgiftssats for selskaber registreret i frizone på Madeira.

⁹ F.eks. Rådets beslutning 2008/439/EF af 9. juni 2008 om ændring af beslutning 2004/162/EF om særtoldordningen i de franske oversøiske departementer. Rådets forordning (EF) nr. 645/2008 af 8. juli 2008 om åbning og forvaltning af autonome kontingenter i den fælles toldtarif ved indførsel af visse fiskevarer til De Kanariske Øer.

¹⁰ Programmet Makaronesien er navnet på det tværnationale områdesamarbejde, som involverer De Kanariske Øer, Madeira og Azorerne.

kommer, at De Kanariske Øer er ved at udvikle et program for samarbejde med Marokko, der finansieres af det såkaldte "Grand Voisinage"-instrument (IGV) og EFRU.

Endelig har regionerne i den yderste periferi i Makaronesien spillet en central rolle i gennemførelsen af det særlige partnerskab mellem EU og Kap Verde¹¹.

Særlige bestemmelser for regionerne i den yderste periferi indgår i de økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA) - lettere samarbejde med AVS-landene, beskyttelses- og udelukkelsesklausuler vedrørende de lokale markeder for sukker og bananer - giver disse områder en mulighed at uddybe den regionale integration, idet der tages hensyn til sårbarheden i deres markeder.

3. DEN OFFENTLIGE DEBAT

Den offentlige debat om EU's fremtidige strategi for regionerne i den yderste periferi, der fandt sted mellem september 2007 og maj 2008, markerer et vigtigt skridt i en uddybning af dialog og partnerskab mellem EU's medlemsstater og regionerne i den yderste periferi.

De mange indkomne bidrag og de demokratiske tilgange, der er blevet organiseret på regionale og lokale niveauer, afspejler det høje niveau af engagement og interesse for alle berørte parter.

Ligeledes kunne den interinstitutionelle partnerskabskonference, der blev afholdt den 14. og 15. maj 2008 i Bruxelles mobilisere næsten tre hundrede deltagere, der var i stand til at udtrykke og udveksle synspunkter om udfordringer og realiteter i de europæiske regioner i den yderste periferi.

Ud over den detaljerede gennemgang af resultaterne af denne høring¹² mundede initiativet ud i flere centrale budskaber:

En generelt tilfredsstillende gennemførelse af strategien fra 2004

- Enstemmig anerkendelse af værdien af en integreret europæisk strategi og validering af de tre prioriteter, der er identificeret i 2004, nemlig: tilgængelighed, konkurrenceevne og regional integration. Behov for yderligere aktioner, især for at lette adgangen til regionerne i den yderste periferi og styrke deres regionale integration.
- Erkendelse af de betydelige fremskridt, der er sket i de senere år gennem indførelse af særlige foranstaltninger, især i forbindelse med samhørighed, landbrug, forskning og konkurrence.

En konkretisering af de temaer, som Kommissionen foreslog i sin meddelelse fra 2007

- Bekræftelse af relevansen af de fire temaer¹³, som Kommissionen foreslog i sin meddelelse fra september 2007 for at supplere de tre søjler i strategien. Disse temaer udgør

---

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen af 24.10.2007 om de fremtidige forbindelser mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde KOM(2007) 641 endelig.

¹² Alle bidrag samt et resumé af konklusionerne fra den offentlige høringsproces er til rådighed på webstedet: http://ec.europa.eu/regional_policy/consultation/rup/contri_fr.htm.

¹³ Klimaændringer, demografiske forandringer og migration, landbrug og havpolitik.

udfordringer for regionerne i den yderste periferi, både i form af vanskeligheder, der skal overvindes (høje omkostninger ved tilpasning til klimaændringer, virkningerne af befolkningsekspllosion eller aldring af befolkningen, konsekvenserne af at øge ulovlig indvandring), såvel som muligheder for udvikling, der bør udnyttes (spørgsmålet om diversificering af landbruget, fremme af maritimt potentiale).

Genbekræftelse af begrænsninger og styrkelse af de stærke sider hos regionerne i den yderste periferi

- Bekræftelse af de permanente ulemper, der påvirker regionerne i den yderste periferi, som kræver en konsolidering af eksisterende instrumenter, der har til formål at opveje disse ulemper.
- Vilje til fuldt ud at udnytte de stærke og komparative fordele ved disse regioner i forhold til Den Europæiske Union og nabolandene (enestående geostrategisk situation, særligt potentiale for vedvarende energi, observation og overvågning af virkningerne af klimaændringer, biodiversitet). Disse egenskaber gør regionerne i den yderste periferi til privilegerede laboratorier til at afprøve pilotprojekter med høj merværdi for Den Europæiske Union.

Systematiske konsekvensanalyser og stræben efter større synergi og sammenhæng mellem EU's politikker for regionerne i den yderste periferi

- Behov for systematisk anvendelse af konsekvensanalyser under gennemførelsen af nye EU-bestemmelser, navnlig på miljø-, landbrugs- eller fiskeriområdet, eller når der forhandles internationale handelsaftaler, der har en direkte indvirkning på økonomierne i regionerne i den yderste periferi.
- Behov for bedre sammenhæng mellem de forskellige EU-politikker og for at sikre større anerkendelse og bevidsthed om realiteterne i felten.

Bedre viden om og statistiske data i forbindelse med visse fænomener

- Behov for data, der er pålidelige, fuldstændige og tilpasset den specifikke kontekst i regionerne i den yderste periferi med henblik på at udvikle, gennemføre og effektivt evaluere virkningen af offentlige politikker. Mange undersøgelser er foreslået: befolkningsbevægelser og demografiske tendenser, virkningerne af migration på den økonomiske og sociale samhørighed i regionerne i den yderste periferi, virkningerne af klimaændringernes indvirkning på økonomien i disse regioner, virkninger af liberalisering af handelen på landbrugsområdet.

Alle disse bidrag har bidraget til Kommissionens overvejelser inden for rammerne af denne meddelelse og fortsætter med at berige udvikling og gennemførelse af politikker, der påvirker regionerne i den yderste periferi.

4. MOD ET NYT PARADIGME: UDNYTTE DEN REELLE VÆRDI I REGIONERNE I DEN YDERSTE PERIFERIS SÆRLIGE EGENSKABER

I en tid med globalisering og bestræbelser for at styrke den europæiske konkurrenceevne er det nødvendigt at støtte udviklingen af sektorer, hvor regionerne i den yderste periferi har potentielle fordele ved specialisering og komparative styrker. De udgør endvidere et ideelt

terræn for udvikling af avancerede initiativer og pilotprojekter, som er af stor interesse for Europa. Dette nye paradigme med fokus på erkendelse af regionerne i den yderste periferis aktiver som en løftestang for økonomisk udvikling, der skal føre til en fornyelse af strategi, bl.a. ved at støtte sig til sektorer med høj værditilvækst, såsom fødevarer, biodiversitet, vedvarende energi, astrofysik, rumfart, oceanografi, vulkanologi eller seismologi, men også den vigtige rolle, som regionerne i den yderste periferi spiller som forposter for Den Europæiske Union i verden.

4.1. Forposter for Den Europæiske Union i verden

Regionerne i den yderste periferi befinder sig i geografiske og geopolitiske realiteter, der er forskellige fra dem i Den Europæiske Unions kontinentale regioner, og de er således forposter for EU i kontakt med andre store økonomiske magter. De giver en særlig dimension i forbindelse med Unionens optræden udadtil og deltager, gennem deres geografiske, kulturelle og historiske forbindelser med andre lande og befolkninger, herunder Afrika og Amerika, i udviklingen af en virkelig naboskabspolitik i bredeste forstand.

Regionerne i den yderste periferi giver EU en betydelig international maritim dimension, der således giver EU større legitimitet til at føre en politik for fælles maritim udvikling i tre specifikke områder: Makaronesien, Vestindien og den sydvestlige del af Det Indiske Ocean.

Med deres placering på søveje eller stræder indtager regionerne i den yderste periferi en vigtig plads i samhandelen. De spiller også en rolle i styringen af maritim overvågning af kystvande (f.eks. kampen mod ulovligt fiskeri, pirater og ulovlig narkotikahandel) eller i bestræbelserne for en sikker transport (f.eks. olietransportforvaltning i Caribien).

Hertil kommer, at regionerne i den yderste periferi er naboer til regioner, der står over for udviklingsudfordringer, som EU samarbejder med om kampen mod fattigdom, bæredygtig udvikling, forvaltning af migrationsstrømme og regional sikkerhed. Regionerne i den yderste periferi kan derfor spille en rolle som privilegerede partnere med nabolandene, herunder i projekter for at styrke den administrative kapacitet, uddannelse og sundhed, små og mellemstore virksomheder, landbrug, fiskeri og forebyggelse af naturkatastrofer.

De fjerne regioner i Atlanterhavet forventes at spille en strategisk rolle i det særlige partnerskab¹⁴, som EU har indgået med Kap Verde. Samarbejdet vil blive udviklet specielt inden for de prioriterede emner i handlingsplanen for dette partnerskab såsom bekæmpelse af ulovlig handel (narkotika, ulovlig indvandring) og politisamarbejde.

4.2. Privilegerede laboratorier i kampen mod virkningerne af klimaændringer

Regionerne i den yderste periferis geomorfologiske karakteristika og geografiske placering er vitale aktiver for videnskabelig forskning, især for undersøgelse og overvågning af fænomener i relation til konsekvenserne af klimaændringerne.

Forebyggelse af de naturbetingede risici, som regionerne i den yderste periferi er stærkt udsat for, er et forskningsområde med høj værditilvækst. Regionerne i den yderste periferi er i stand til at fungere som en platform for videnskabeligt og teknologisk samarbejde gennem overvågning og observation af naturkatastrofer i deres respektive områder.

---

¹⁴ Meddelelse fra Kommissionen af 24.10.2007 om de fremtidige forbindelser mellem Den Europæiske Union og Republikken Kap Verde KOM(2007) 641 endelig.

Regionerne i den yderste periferi står energimæssigt over for en dobbelt udfordring: De bør forbedre deres autonomi for så vidt angår fossile brændstoffer og udnytte muligheder i deres naturlige miljø til at udvikle praksis og knowhow, der kan eksporteres og genbruges. Pilotprojekter, der er i gang eller under forberedelse udvikler innovative løsninger gennem satsning på vedvarende energi. Ud over deres nytte på de miljømæssige og økonomiske områder er de en konkret showcase for europæisk knowhow.

NRJRUP-projektet har til formål at fremme udvekslingen af god praksis og overførsel af viden mellem regionerne i den yderste periferi og fastlægger en politik for udvikling af vedvarende energi fra udnyttelse af havets ressourcer.

GERRI-projektet på øen Réunion har til formål at øen skal opnå energimæssig uafhængighed i 2030.

Flerformåls-elværket ("Aproveitamento de fins múltiplos dos Socorridos") på øen Madeira yder et stort bidrag til elforsyningen på øen ved at mindske afhængigheden af vandkraftværker i forhold til sæsonmæssige begrænsninger.

På sundhedsområdet forværrer de aktuelle klimaændringer udsættelse og sårbarhed over for tropiske sygdomme. Fremkomsten af nye sygdomme udgør en opfordring til oprettelse af centre for avanceret forskning og mikrobiologisk overvågning i endemiske områder, med henblik på en hurtig og pålidelig diagnosticering af sygdommen og vurdering af risici, der opstår og spredes. Regionerne i den yderste periferi har allerede og vil videreudvikle forskningsinfrastrukturer, som vil tjene til at forbedre sikkerheden for hele deres region såvel som det kontinentale Europa.

Centret for forskning i og overvågning af nye sygdomme i Det Indiske Ocean (CRVOI), der blev oprettet efter udbrud af chikungunya i 2007, har til formål at udvikle en tværfaglig forskning inden for nye infektionssygdomme, især dem, der indebærer en mulig risiko for epidemi, til gavn for prioriteter på sundhedsområdet i regionen omkring Det Indiske Ocean.

4.3. Bemærkelsesværdig og rig biodiversitet i de marine økosystemer

I forbindelse med biodiversitet findes der i regionerne i den yderste periferi bemærkelsesværdige arter, langt mere talrige end i hele det kontinentale Europa. Denne rigdom er grundlaget for økonomiske aktiviteter, såsom fiskeri og turisme og tjener til at støtte mange økologiske tjenester såsom vandrensning, fornyelse af fiskeressourcerne, beskyttelse af jorden mod erosion eller beskyttelse af kyster mod naturkatastrofer og klimaændringer. Denne naturarv er et potentiale for opdagelser og nyskabelser inden for farmaceutisk forskning eller landbrugsforskning.

Regionerne i den yderste periferi har også rige og relativt velbevarede fiskeressourcer: Havbunden er levende laboratorier for biodiversitet og muliggør en bæredygtig udvikling af fiskeriet.

Regionerne i den yderste periferi er også et område for forskning i udvikling af bioteknologi, især udnyttelse af marine ressourcer som for eksempel varme kilder på havbunden eller tropiske økosystemer.

Institut for Oceanografi og Fiskeri under universitetet på Azorerne har etableret et "Center of excellence" for at studere og analysere verdenshavens ressourcer. Et af projekterne har til

formål at forbedre forståelsen af havenes dybder og udvikle teknologier for at lette adgangen til dybhavet.

4.4. Videnskabsportaler i deres geografiske område

Gennem udvikling af avanceret formationsteknologi og -kommunikation på deres område er regionerne i den yderste periferi i færd med at udvikle sig til at være teknologiske platforme og reelle videnskabsportaler i deres respektive miljøer.

Projektet SEAS¹⁵ i Guyana har til formål at levere satellitbaserede data for tilsynet med miljøet i Amazonas og Caribien. Denne teknologiplatform, der er enestående i Europa og Sydamerika, gør det muligt at råde over de nødvendige data til at overvåge ressourcerne i og forvaltning af Amazon-bækkenet (7 mio. km²) og bidrager til initiativet Global Monitoring Environment and Security.

Siden 2005 har Guadeloupe etableret et netværk af undersøiske digitale bredbåndskabler ("Global Cable Network") fra Puerto Rico, som betjener 14 øer fra det østlige Caribien til Trinidad og Tobago. Denne vigtige infrastruktur, der strækker sig over 2 100 km, har øget kapaciteten for teleoperatører væsentligt og givet brugerne meget konkurrencedygtige priser.

Center for Astrofysik på De Kanariske Øer, som den klare himmel giver fremragende lokale betingelser for astronomi, er en globalt anerkendt forskningsinfrastruktur, hvis teleskoper og astrofysiske faciliteter er blandt de mest avancerede i Den Europæiske Union. Den snarlige ibrugtagning af det store teleskop (GTC), der er enestående i verden, vil gøre det muligt for europæisk astrofysikforskning at tage fat på nye projekter med et højt teknologisk indhold.

4.5. Landbrugsprodukter af høj kvalitet

Originaliteten af landbrugsprodukter fra regionerne i den yderste periferi og deres kvalitet bør være mere kendt. Vejen til en økonomisk udvikling i regionerne i den yderste periferi går også via eksport af produkter, der er attraktive i kvalitet og karakter: for eksempel AOC-rom fra Martinique, Victoria-ananas fra Réunion eller meloner fra Caribien, Madeira-vin, ost og te fra Azorerne, AOC-vine og -oste fra de Kanariske Øer eller endog blomster og planter fra alle regionerne i den yderste periferi.

Landbrugsmiljøforskningscentret på Martinique (PRAM) arbejder på at udvikle et varieret og bæredygtigt landbrug og finde nye nicher i markedet, herunder gennem styrkelse af underudnyttede lokale frugtsorter, genetisk forbedring af sorter og indførelse af bæredygtige produktionssystemer.

Ligesom alle de ovenstående eksempler viser, er regionerne i den yderste periferi allerede ved at implementere innovative løsninger og originalt at udnytte deres stærke sider. Denne viden bør styrkes for at give dem mulighed for at sætte skub i deres økonomier og spille en ny rolle i Den Europæiske Union.

¹⁵ Pøle SEAS Guyane: satellitbistøttet miljøovervågning i Amazonas-området.

5. FORSLAG FOR FREMTIDEN

Uden at foregribe den fremtidige udvikling af den politiske ramme i EU, herunder overvejelser om de finansielle overslag efter 2013, og med henblik på at gennemføre det nye paradigme, foreslår Kommissionen at sikre en bedre udnyttelse af de eksisterende fællesskabsinstrumenter samt en række tiltag, der kan gennemføres inden for de nuværende budgetmæssige rammer.

5.1. Udnytte de eksisterende fællesskabsinstrumenter

I budgetmæssig forstand vil regionerne i den yderste periferi modtage 7,8 mia. EUR i fællesskabsinvestering i perioden 2007-2013 (EFRU, ESF, ELFUL, FEP, POSEI). Det drejer sig derfor om at drage fordel af alle disse instrumenter samt den fleksibilitet, som reglerne for indsættelse af nye prioriteter tilbyder, for eksempel i forbindelse med de nationale strategiske midtvejsrapporter i 2009 og Kommissionens rapport i 2010.

Kommissionens tjenestegrene vil fortsætte med at arbejde med EIB og EIF til at fremme gennemførelse af Jeremie- og Jessica-initiativer i disse regioner.

Regionerne i den yderste periferi vil også kunne involveres i initiativet "Regioner for økonomisk forandring" og den herunder hørende ekspresordning, der gennemføres via den tværregionale del af målet om territorialt samarbejde og programmet for bæredygtig byudvikling (URBACT II). Dette initiativ, der fremmer opbygning af regionale netværk og pilotprojekter, der i sidste ende kan blive integreret i programmerne for konvergens og konkurrenceevne, omfatter prioriterede emner af særlig relevans for regionerne i den yderste periferi såsom "valorisering af kystområder" og "udnyttelse af have og oceaner".

I forbindelse med uddannelse tilskynder Kommissionen til udvikling af nye færdigheder og knowhow, der vil være afgørende for at sætte borgerne i stand til at klare udfordringerne i det enogtyvende århundrede. Denne tilpasning af humankapitalen bør bygge på øget deltagelse i akademiske udvekslingsprogrammer, på tilegnelse af nøglekompetencer gennem livslang uddannelse¹⁶ og styrkelse af samarbejdet mellem uddannelsessystemerne i EU.

Regionerne i den yderste periferi skal endelig være i stand til at udnytte muligheder inden for eksisterende programmer på områderne forskning, transport, energi, innovation, informationsteknologi og kommunikation, uddannelse og kultur gennem aktiv deltagelse i de pågældende indkaldelser af forslag.

5.2. Takle nye udfordringer, uddybe kundskaber, styrke partnerskabet

Kommissionen foreslår specifikt følgende aktioner under de temaer, der blev drøftet under den offentlige debat:

a) *Klimaændringer*

- Iværksættelse af en økonomisk konsekvensanalyse af tilpasning til klimaændringer i kystområder. Denne undersøgelse vil blive gennemført for hele EU, men vil omfatte en specifik undersøgelse for regionerne i den yderste periferi. Den bør tilskynde til systematisk udveksling af bedste praksis med hensyn til omkostninger og planlægning for tilpasning i kystområderne.

---

¹⁶ Henstilling om nøglekompetencer for livslang læring, EUT L 394 af 30.12.2006.

- Tilskyndelse til etablering af en politik for integreret forvaltning af risici i kystområder (oversvømmelse, kysterosion, mindske sårbarhed og risiko for personer og ejendomme i kystområder) og en overvågnings- og varslingsordning inden for rammerne af sikkerhed og civilbeskyttelse.
- Udvikling af en frivillig ordning for naturbeskyttelse, der bygger på erfaringerne fra Natura 2000.
- Udvikling og iværksættelse af foranstaltninger til at bekæmpe invasive arter.
- Erkendelse af regionerne i den yderste periferis sårbarhed inden for rammerne af hvidbogen om tilpasning til klimaændringer.

b) *Demografisk udvikling og migrationsstrømme*

- Iværksættelse af en konsekvensanalyse for bedre at forstå konsekvenserne - positive og mindre positive - både for migration og demografiske forandringer på selve territoriet, arbejdsmarkedet, offentlige serviceydelser, uddannelse og sundhed i regionerne i den yderste periferi. Hermed kan eventuelt udarbejdes en "migrationsstatus" for hver region. Under midtvejsevalueringen af det seneste program om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme 2007-2013 vil Kommissionen vurdere, om nye tiltag er nødvendige, herunder behovet og mulighederne for oprettelse af "en europæisk forud for migrationstilpasning".
- Med hensyn til demografi opfordrer Kommissionen medlemsstaterne og de regionale myndigheder i regionerne i den yderste periferi til at fortsætte og i givet fald øge det analytiske arbejde med henblik på at integrere faktoren demografiske ændringer i definitionen af sine politikker, herunder uddannelse og beskæftigelse og i forbindelse med programmering af strukturfondene. Kommissionen opfordrer også de nationale statistiske kontorer til at fortsætte deres samarbejde med Eurostat.

c) *Landbrug*

- Fortsat tilskyndelse til brug af alle muligheder, som Posei-ordningen omfatter i alle spørgsmål i forbindelse med strukturering og distribution af det budget, der er afsat til hver region i den yderste periferi, antallet af produktioner, der skal modtaget støtte, og overvågning af miljøproblemer hidrørende fra specifikke typer af forurening.
- Fremme af brugen af forskellige former for opstarts- og investeringsstøtte for unge landmænd, der kan justeres internt i programmet for udvikling af landdistrikterne for at tage hensyn til særlige regionale krav.
- Udnyttelse af enhver mulighed, der tilbydes af EF-programmer til at fremme produkter¹⁷ og medtagelse af flere produkter vil utvivlsomt øge

---

¹⁷ Program til fremme af det grafiske symbol for regionerne i den yderste periferi (Rådets forordning 247/2006) og bilag I i Kommissionens forordning 501/2008 - Årligt budget: 1 mio. EUR samt foranstaltninger til fremme af produkter under Posei-ordningerne.

samhandelsmulighederne og medføre en øget konkurrencedygtighed for landbruget.

d) *Havpolitik*

- Tilpasning af den europæiske integrerede havpolitik og de forskellige sektorpolitikaktiviteter under dens handlingsplan til de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi.
- Uddybelse af kendskabet til søfart, havmiljø og værdien af de tjenesteydelser, der leveres af de marine økosystemer i regionerne i den yderste periferi gennem en særlig analyse som led i projektet om de socioøkonomiske maritime data foretaget af Eurostat og af det europæiske havobservations- og havdatanetværk (EMODNet). De fremkomne oplysninger vil gøre det muligt at gennemføre en omfattende undersøgelse af regionerne i den yderste periferi i det "marine atlas", der i 2009 skal offentliggøres af Kommissionen.
- Oprettelse af netværk dedikeret til forskning og udnyttelse af den rolle, som regionerne i den yderste periferi bør spille som privilegerede observatorier for EU af havmiljøet i henhold til den nye strategi for hav- og maritim forskning¹⁸. Under det 7. rammeprogram sørge for støtte til forskning om kendskab til samt bevaring og forvaltning af marine økosystemer.
- Tilskynde til, at regionerne i den yderste periferi spiller en strategisk rolle i havovervågning og -styring i deres respektive regioner, især gennem udvikling af deres egne regionale integrerede havpolitikker og egne planer for deres maritime rum, samarbejde med tredjelande som led i fællesskabsprogrammerne for territorielt samarbejde eller den regionale plan for overvågning af fiskeriet i det sydvestlige Indiske Ocean.
- Fremme af forbindelser til søs mellem regionerne i den yderste periferi og de tilstødende tredjelande for at styrke de økonomiske og kulturelle udvekslinger gennem ændring, senest ved deres næste revision, af de nuværende retningslinjer for statsstøtte til søtransport for derigennem at give mulighed for startup-støtte til sådanne forbindelser. Regionerne i den yderste periferi kan anvende sådanne forbindelser som alternativ til public service-kontrakter efter kontrol af kriterierne i retspraksis i "Altmark"¹⁹-sagen.

e) *Styrke partnerskabet*

- I forbindelse med vedtagelsen af ny lovgivning bedre analyse af dens indvirkning på regionerne i den yderste periferi med henblik på at sikre sammenhængen. I denne forbindelse kan arbejdet i Kommissionens tværtjenstlige gruppe vedrørende regionerne i den yderste periferi efter behov ledsages af særligt oprettede taskforces om specifikke emner.

---

¹⁸ KOM(2008) 534 "En europæisk strategi for havforskning og maritim forskning: en sammenhængende ramme for det europæiske forskningsrum til fremme af bæredygtig udnyttelse af havene".

¹⁹ Domstolens dom – EUT C 226/1 af 20.9.2003.

- Iværksættelse af en socioøkonomisk undersøgelse af vækstfaktorer i regionerne i den yderste periferi, som vil fokusere på de vigtige sektorer, som de er fastlagt i denne meddelelse, og som også vil identificere de vigtigste begrænsninger med hensyn til deres udvikling og opstille reaktionsmuligheder.
- Indarbejdelse af overvejelser om den fremtidige udvikling af strategien for regionerne i den yderste periferi og fremme af fuld involvering af disse i de processer og handlinger, der i øjeblikket i gang, såsom grønbogen om territorial samhørighed, den fremtidige samhørighedspolitik efter 2013, reformen af EU's budget, regional integration for AVS-landenes udvikling og grønbogen om de fremtidige forbindelser mellem EU og OLT eller udviklingen af den europæiske havpolitik.
- I forbindelse med økonomiske partnerskabsaftaler opfordres regionerne i den yderste periferi til at deltage konstruktivt i processen med gennemførelse og afslutning af forhandlingerne om disse aftaler. De skal gribe de muligheder, som en styrkelse af det regionale samarbejde for handel med varer og tjenesteydelser giver, men også på andre områder såsom tjenesteydelser, intellektuel ejendomsret og offentlige indkøb. Især i disse områder, hvor regionerne i den yderste periferi har komparative fordele, kan en reel komplementaritet udvikles mellem økonomierne i disse regioner og AVS-landene. I denne sammenhæng er det vigtigt at støtte tiltag til at styrke regionerne i den yderste periferis evne til at følge både de handelsstrømme, der direkte vedrører dem, og EU's handelspolitik.
- Organisering i samarbejde med regionerne i den yderste periferi af informationsmøder til bedre at forklare de forskellige EU-instrumenter og -politikker (7. forskningsrammeprogram, offentliggørelse af muligheder for samarbejde udviklet af EDF og EFRU etc.).
- Organisering i samarbejde med medlemsstaterne og regionerne i den yderste periferi af et forum for de fjernest liggende europæiske regioner, som skal afholdes hvert andet år (netværk af bedste praksis, belønninger for initiativer, der har udviklet vigtige sektorer, oplysningskampagner om specifikke udfordringer for regionerne i den yderste periferi osv.).

6. KONKLUSION

I denne meddelelse følger Kommissionen op på opfordringen fra Det Europæiske Råds møde i december 2007, under hensyntagen til synspunkter fra interesserede parter fremkommet under den offentlige høring.

Stillet over for globale udfordringer - energikrise, fødevarerkrise, klimaændringer, befolkning og migration, presserende behov for bedre forvaltning af havene - skal regionerne i den yderste periferis bidrag værdsættes. Disse regioner udgør reelle idélaboratorier, hvor alle disse udfordringer og fænomener kan identificeres, analyseres og modelsættes. Deres erfaringer er vigtige for deres geografiske sfære og for resten af EU's territorium.

Det er dette potentiale, grundlaget for et nyt paradigme, som bør udnyttes i fremtiden. Men dette bør imidlertid ikke føre til, at man ikke længere opmærksomt følger udviklingen af de europæiske sektorpolitikker, hvor alle eksisterende muligheder skal bruges.

Den nye strategi bør skabe nye led i værdikæden, der kan medføre bæredygtig udvikling, og som på længere sigt bør munde ud i en ny europæisk strategi for regionerne i den yderste periferi.